

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego

w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 4 w Wieliczce w roku szkolnym 2023/2024

Wstęp:

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów szkoły podstawowej do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. System ten określa rolę i zadania nauczycieli w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, metody pracy.

Dobrze przygotowany uczeń do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej to taki, który wie, jakie ma zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny, zna swoją wartość, umie samodzielnie wybrać kolejny etap edukacyjny, ma plany na przyszłość.

Podstawy prawne dotyczące udzielania uczniom pomocy w wyborze zawodu i kierunku kształcenia:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. 2016 poz. 1943 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 59), – Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 60),
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół z dnia 31 marca 2017r.,– (Dz.U. 2017, poz.03);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego

1 Cele pracy wychowawczo – edukacyjnej w zakresie doradztwa zawodowego:

1.1 Cel główny:

Przygotowanie uczniów do dokonania świadomego i trafnego wyboru dalszej drogi edukacyjnej a w przyszłości wyboru zawodu.

1.2 Cele szczegółowe:

1.2.1 Uczeń:

- zna swój potencjał edukacyjny, psychologiczny (predyspozycje, mocne strony i ograniczenia, zainteresowania, uzdolnienia)
- posiada informacje na temat różnych grup zawodowych (charakterystyka wykonywanej pracy, wymagania do wykonywania konkretnego zawodu, przeciwwskazania zdrowotne) – rozwija swoje umiejętności i zainteresowania, wie jak się uczyć
- rozwija umiejętności pracy w zespole (komunikatywność, zaangażowanie, właściwe relacje społeczne)
- prezentuje postawę szacunku do pracy

- zna czynniki trafnego wyboru szkoły i zawodu
- rozwija umiejętność podejmowania decyzji
- jest otwarty i przygotowany na wyzwania współczesnego świata (gotowość do zmian)

1.2.2 Ponadto uczeń klasy ósmej:

- zna zasady systemu kształcenia w Polsce oraz ofertę edukacyjną szkół ponadpodstawowych
- zna zasady rekrutacji do szkół ponadpodstawowych i terminarz rekrutacyjny – zna źródła informacji edukacyjnych i zawodoznawczych, ma dostęp do tych informacji

1.2.3 Nauczyciele:

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów
- wykorzystują wiedzę o uczniu, pomagają mu określać jego ścieżkę edukacyjną i zawodową
- umożliwiają rozwój zainteresowań i zdolności uczniów
- realizują tematy zawodoznawcze metodami aktywnymi zgodnie z zaleceniami – wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów
- włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w realizowanie doradztwa zawodowego w szkole

2 Odbiorcy:

- Uczniowie klas 0-VIII SP
- Rodzice
- Nauczyciele
- Pedagog
- Psycholog
- Bibliotekarze
- Wychowawcy świetlicy

3 Działania:

WSDZ realizowany jest przez społeczność szkolną: dyrekcję szkoły, nauczycieli i wychowawców, specjalistów, uczniów klas 0-VIII i rodziców uczniów. Szkoła będzie w tym

zakresie współpracowała z instytucjami i organizacjami wspierającymi jej pracę (m.in. Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, szkołami ponadpodstawowymi, zakładami pracy). Doradztwo zawodowe obejmuje spójne działania szkoły w zakresie pracy indywidualnej i grupowej z uczniami przy wsparciu i poradnictwie nauczycieli oraz zaangażowaniu rodziców. Działania mają charakter zaplanowany, systematyczny. Jest to zobowiązanie i wysiłek całej społeczności szkolnej, w której poszczególne grupy podejmują określone działania. Zakres zadań poszczególnych osób zaangażowanych w proces doradczy wynika z kompetencji, profilu wykształcenia, wykładanych treści oraz podstawy programowej w szkole podstawowej.

4 Formy i metody pracy doradczej:

4.1 Formy adresowane do uczniów:

1. Zajęcia „Doradztwo zawodowe” w klasie VII i VIII
2. Diagnoza i analiza potrzeb na podstawie obserwacji, wywiadów, ankiet
3. Indywidualne konsultacje i porady związane z dalszą edukacją
4. Warsztaty grupowe - pozwalające na odkrywanie swoich zainteresowań, umiejętności i predyspozycji zawodowych, ukazujące potrzebę planowania własnej przyszłości zawodowej
5. Zajęcia grupowe - nakierowane na rozwój umiejętności społecznych i interpersonalnych: komunikacji, współpracy, przezwycięzania stresu
6. Koła zainteresowań
7. Zajęcia grupowe umożliwiające poznanie różnych zawodów i związanych z nimi wymagań, filmy zawodoznawcze
8. Realizowanie treści zawodoznawczych na lekcjach poszczególnych przedmiotów
9. Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów
10. Wyjścia i wycieczki szkolne do zakładów pracy
11. Spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych, festiwal zawodów
12. Udział w konkursach z zakresu doradztwa zawodowego
13. Działanie Szkolnego Koła Wolontariatu, Samorządu Uczniowskiego

4.2 Formy adresowane do rodziców uczniów:

1. Indywidualne konsultacje i porady udzielane przez nauczycieli/specjalistów na terenie szkoły
2. Kierowanie dzieci do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
3. Zachęcanie i włączanie rodziców w proces doradczy szkoły np. poprzez przedstawianie wykonywanych przez siebie zawodów
4. Udostępnianie informacji edukacyjnych (prezentacja założeń pracy edukacyjnej na terenie szkoły na rzecz uczniów, informacji na temat zasad i terminów rekrutacji) i zawodowych (o zawodach przyszłości)

4.3 Formy adresowane do nauczycieli:

1. Tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą
2. Śledzenie losów absolwentów

5 Metody pracy doradczej:

1. Metody aktywizujące (burza mózgów, dyskusja, giełda pomysłów, mapy myślowe)- wspólne pracowanie nad rozwiązaniem problemu
2. Metody plastyczne – komiksy, plakaty
3. Metody audiowizualne – wykorzystanie Internetu jako narzędzi zdobywania informacji, programy i prezentacje multimedialne, filmy edukacyjne
4. Gry i zabawy rozwijające myślenie strategiczne
5. Trening komunikacji i zachowań społecznych, mini-wykłady, pogadanki, debaty

6 Osoby odpowiedzialne:

1. Koordynator doradztwa zawodowego bierze udział w planowaniu działań szkoły w zakresie doradztwa zawodowego, aktualizuje informacje związane z doradztwem zawodowym, dokonuje bieżącego monitorowania realizacji WSDZ, przeprowadza ewaluację i sporządza sprawozdanie z realizacji WSDZ.
2. Doradca zawodowy prowadzi zajęcia w klasach VII i VIII w wymiarze co najmniej 10 godzin rocznie, prowadzi indywidualne konsultacje związane z wytyczaniem celów

edukacyjnych i wyborem kierunku kształcenia

3. Pedagog szkolny/psycholog szkolny diagnozuje potrzeby oraz możliwości uczniów, udziela indywidualnych porad i konsultacji w zakresie rozpoznawania mocnych stron oraz podejmowania decyzji edukacyjnych, w zależności od potrzeb i możliwości organizacyjnych prowadzi zajęcia rozwijające umiejętności emocjonalno-społeczne oraz na temat technik uczenia się, radzenia sobie ze stresem i autoprezentacji, kieruje uczniów do specjalistycznych placówek.
4. Wychowawcy na lekcjach wychowawczych wprowadzają podstawy treningu interpersonalnego, kierują uczniów potrzebujących pomocy do doradcy zawodowego na konsultacje, prowadzą zajęcia na temat poznawania siebie i o tematyce zawodowej, uczą sposobów organizacji pracy własnej, wyznaczania celów.

7 Przewidywane rezultaty (efekty) i korzyści z realizacji WSDZ:

7.1 Dla uczniów i rodziców:

- Dostęp do informacji edukacyjnej i zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.
- Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.
- Kształtowanie odpowiednich postaw, nawyków, umiejętności i wiedzy oraz aktywności zawodowej uczniów.
- Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia do nauki i pracy.
- Pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci.
- Przygotowania uczniów do pełnienia różnych ról społecznych.

7.2 Dla szkoły:

- Utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji.
- Lepsze wyniki edukacyjne uczniów.
- Realizowanie przepisów prawa oświatowego w zakresie doradztwa zawodowego.

8 Ewaluacja:

Realizacja Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego powinna opierać się na stałym monitorowaniu, ewaluacji i kontroli podjętych działań. Kontrola powinna być dokonywana w celu usprawnienia i ulepszania realizowanych zadań lub wytyczenia nowych form pracy. Wykorzystana zostanie do tego technika wywiadu i obserwacji. Ewaluacja pozwala także zaobserwować dynamikę procesu i rodzące się nowe potrzeby czy niezaplanowane rezultaty. Dzięki ewaluacji można dokonywać aktualizacji działań doradczych, odkrywać aktualne potrzeby i oczekiwania - co pozwala na długoterminowe planowanie działań.